

AI-classificatiewizard

Een architectuuroverzicht en functionele beschrijving van de wizard, uitgeleverd als het bestand `ai-classificatiewizard.html`.

Versie beschreven · v6.5 Bestandstype · single-file HTML Uitgever · Anankaia Nederland B.V.

Documentatiedatum · juli 2026

INHOUD

1. Hoog-over overzicht
2. Architectuur
3. Sectie voor sectie, wat de wizard doet
4. Bijzondere technische kenmerken

01

Hoog-over overzicht

De ai-classificatiewizard is een **zelfstandig HTML-bestand** dat een gebruiker stap voor stap door de risicoclassificatie van een AI-systeem onder de EU AI Act leidt. Er is geen server, database of backend nodig: alle opmaak, juridische inhoud en beslislogica zitten in één bestand van circa 4.150 regels.

Functioneel is de wizard een **beslisboom die de artikelstructuur van de AI Act volgt**: verboden praktijken (Art. 5), de productroute (Art. 6(1)/Annex I), de toepassingsroute (Art. 6(2)/Annex III), de escape-route (Art. 6(3)) en transparantieverplichtingen (Art. 13/50). Dit mondt uit in een classificatie (Verboden / Hoog risico / Beperkt risico / Minimaal risico) met een bijpassend pakket aan verplichtingen uit vijf normkaders: AI Act, AVG, ISO 42001, BBO/Awb en FRIA.

Het eindresultaat is niet alleen een label. De wizard bouwt een volledig **auditspoor** (waarom deze uitkomst, via welke stappen), een **vereistenpakket op maat**, en een **exporteerbaar dataobject** (PDF-rapport én gestructureerde JSON) dat bedoeld is om door te stromen naar het separate product AI Documentatieregister.

KERN VAN HET ONTWERP

De wizard combineert drie dingen die normaal apart zouden zitten: (1) een juridisch instrument met artikelverwijzingen, (2) een interactieve beslissingsondersteunende applicatie, en (3) een dataproduct met een eigen exportschema. Dat alles zonder server-side code.

Architectuur

De wizard is opgebouwd uit vijf bouwstenen die logisch op elkaar volgen, van hoe hij eruitziet, tot hoe een antwoord uiteindelijk een rapport wordt. Geen van deze bouwstenen draait op een externe server: alles gebeurt in de browser van de gebruiker zelf.

1	Vormgeving en uitstraling	Kleuren, lettertypen en de indeling van elk scherm. Bewust vormgegeven als een gedegen juridisch document, niet als een generieke online enquête, omdat de wizard uiteindelijk juridische uitspraken doet.
2	De vragenflow	De acht schermen die de gebruiker doorloopt, van introductie tot uitkomst, met een voortgangsbalk die steeds laat zien waar iemand in het proces staat.
3	De beslislogica, het "brein"	Hier wordt elk antwoord getoetst aan de artikelstructuur van de AI Act. Dit is waar de wet feitelijk is vertaald naar een keten van beslissingen, en waar de classificatie tot stand komt.
4	Resultaat en rapportage	Vertaalt de uitkomst van het brein naar iets leesbaars: de classificatie, de motivering, en het vereistenpakket per regelgevingskader (zie sectie 4, punt 1).
5	Export en doorkoppeling	Zet de uitkomst om in een PDF-rapport en een herbruikbaar databestand, en houdt de wizard zelf actueel via een automatische versiecheck (zie sectie 4, punten 2 en 4).

De bouwstenen werken strikt van boven naar beneden: een antwoord in de vragenflow (2) wordt beoordeeld door de beslislogica (3), die de uitkomst doorgeeft aan de rapportagelaag (4), die op zijn beurt de basis vormt voor wat er wordt geëxporteerd (5). Er zit geen aparte techniek "achter" de wizard die apart zou moeten worden onderhouden; het is één geheel dat in de browser leeft.

Sectie voor sectie - wat de wizard doet

Stap 0 - Introductie & systeembeschrijving

Toont het doel van de wizard en de vijf classificatie-stappen die volgen. De gebruiker geeft een naam en vrije-tekstomschrijving van het te beoordelen AI-systeem op, dit komt terug in elk later rapport en elke export, zodat elke uitkomst herleidbaar blijft naar één concreet systeem.

Stap 1 - Verboden praktijken (artikel 5)

Zeven selecteerbare categorieën verboden AI-praktijken (subliminale technieken, uitbuiting van kwetsbaarheden, social scoring, real-time biometrie in publieke ruimten, biometrische categorisering op gevoelige kenmerken, emotieherkenning op werkplek/onderwijs, strafrechtelijke risicoprofilering). Bij een treffer stopt de wizard direct: verdere classificatie is dan niet relevant, het systeem is per definitie niet toegestaan.

Stap 2 - Route A: productroute (artikel 6, lid 1)

Twaalf gereguleerde productcategorieën (machines, medische hulpmiddelen, speelgoed, luchtvaart, motorvoertuigen, etc.). Bij een match volgt de aanvullende vraag of een derde partij (aangemelde instantie) conformiteitsbeoordeling moet doen, zo ja, dan is de classificatie direct Hoog risico. Zo nee of geen match: de wizard vervolgt automatisch naar Route B, want beide routes moeten altijd doorlopen worden.

Stap 3 - Route B: toepassingsroute (artikel 6, lid 2)

De acht Annex III-domeinen (biometrie, kritieke infrastructuur, onderwijs, werkgelegenheid, essentiële diensten, rechtshandhaving, migratie, rechtsbedeling/democratische processen). Bij een match volgt in beginsel Hoog risico, tenzij de escape-route van stap 4 van toepassing is. Geen match: classificatie loopt door naar minimaal risico (afhankelijk van stap 5).

Stap 4 - Escape-route (artikel 6, lid 3)

Vier uitzonderingscriteria (a t/m d) waarmee een Annex III-systeem toch buiten Hoog risico kan vallen, plus een harde uitzondering: profiling van personen leidt *altijd* tot Hoog risico, ongeacht de andere criteria. De wizard legt hier expliciet de strenge interpretatie-eis uit Overweging 53 vast: twijfel bij één voorwaarde betekent dat de escape niet wordt toegepast.

Stap 5 - Transparantieplichtingen (artikel 13 en 50)

Vijf transparantiescenario's (chatbot, deepfake/synthetische media, emotieherkenning/biometrische categorisering, geautomatiseerde besluitvorming met individueel effect, of geen van deze). Aanvullend wordt gevraagd of het systeem persoonsgegevens verwerkt, dit bepaalt of het AVG-verwerkingsregister relevant is als vervolgstap, ook bij een minimaal-risico-uitkomst.

Stap 6 - Verdiepende vragen (alleen bij Hoog risico)

Deze stap verschijnt als pop-upvenster (in de broncode "contextmodal" genoemd, wat simpelweg een los schermpje bovenop de wizard betekent). Hij verschijnt alleen wanneer de classificatie Hoog risico is, omdat het standaardpakket aan verplichtingen daar breed is. Vier vragen (persoonsgegevens, rol - aanbieder/gebruiksverantwoordelijke/beide, overheidsorganisatie, GPAI-basis) filteren het vereistenpakket zodat alleen wat daadwerkelijk van toepassing is wordt getoond. De gebruiker kan deze stap ook overslaan en het standaardpakket gebruiken.

Uitkomst - resultaatscherm

Toont de classificatie met kleurcodering per categorie (verboden/hoog/beperkt/minimaal), de motivering als leesbare stappenreeks, een vereistenmatrix, en tabbladen per normkader:

TAB	INHOUD
AI Act	Verplichtingen direct uit de verordening, per artikel
AVG	Verwerkingsregister, rechtsgrond, DPIA-koppeling waar relevant
ISO 42001	AI-managementsysteemeisen die aansluiten bij de classificatie
BBO/Awb	Bestuursrechtelijke eisen, Anankaia's onderscheidende laag t.o.v. concurrerende tools, relevant zodra de gebruiksverantwoordelijke een overheidsorganisatie is
FRIA	De relevante onderdelen van een Fundamental Rights Impact Assessment, de toets op grondrechten die bij een deel van de Hoog-risicosystemen verplicht is
Matrix	Samengevoegd overzicht van alle verplichtingen met verantwoordelijke rol en deadline

Onderaan volgt een **auditspoor**: een machineleesbare, maar leesbaar weergegeven reconstructie van elke keuze die tot deze uitkomst leidde, vergelijkbaar met een beslissingslog.

Export & vervolgacties

Het resultaatscherm is niet het eindpunt van de wizard: het is het startpunt van drie vervolgacties die de uitkomst direct bruikbaar maken buiten de browser:

- **PDF-rapport, met één klik.** De gebruiker krijgt een compleet, afgewerkt classificatierapport, systeembeschrijving, categorie, juridische motivering, volledig vereistenpakket, zonder ook maar iets over te typen of te formatteren.
- **JSON-export, klaar voor hergebruik.** Naast het leesbare rapport levert de wizard dezelfde uitkomst ook als gestructureerd, machineleesbaar bestand (zie sectie 4). Dat betekent dat de classificatie niet in een PDF "opgesloten" blijft: hij kan direct worden doorgezeten naar een volgend systeem zonder dat iemand de gegevens opnieuw hoeft over te typen.
- **"Importeren in register".** Legt uit hoe die JSON-export wordt ingelezen in het AI Documentatieregister, vandaag als download-en-upload, met de weg vrij voor een directe koppeling later. Dit is wat de wizard tilt van een eenmalig hulpmiddel naar het beginpunt van een doorlopend beheerproces.

Het effect: een gebruiker doorloopt vijf korte stappen en heeft aan het eind een audit-klaar rapport én een herbruikbaar databestand, zonder een enkele handmatige overtypeactie.

Bijzondere technische kenmerken

Vier eigenschappen gaan verder dan wat je normaal in een los HTML-bestand zou verwachten. Samen geven ze de wizard het gedrag van een onderhouden, betrouwbare applicatie, zonder dat er ooit een server aan te pas komt.

1. Eén set antwoorden, vijf regelgevingskaders tegelijk beantwoord

Dit is het meest waardevolle kenmerk van de wizard, en het is makkelijk te onderschatten omdat het zo soepel voelt voor de gebruiker. Normaal gesproken vereist het in kaart brengen van verplichtingen onder de AI Act, AVG, ISO 42001, BBO/Awb én FRIA vijf aparte analyses, meestal door een jurist of consultant, die voor elk kader opnieuw naar dezelfde systeembeschrijving kijkt en zelf de kruisverbanden moet leggen (bijvoorbeeld: "dit systeem is Hoog risico én verwerkt persoonsgegevens én wordt door een overheid gebruikt, dus gelden ook Awb-eisen bovenop de AI Act-eisen").

De wizard doet die kruisverbanden automatisch. Elk antwoord dat de gebruiker geeft (over het systeem, de doelgroep, de rol van de organisatie, persoonsgegevens, GPAI) stroomt door dezelfde beslislogica die ook de classificatie bepaalt, en genereert direct een **actielijst op maat** over alle vijf kaders heen: wie verantwoordelijk is per verplichting, welk artikel eronder ligt, en welke deadline geldt. Verandert één antwoord, dan verandert de hele lijst mee, zonder dat de gebruiker ergens opnieuw hoeft te beginnen.

Het resultaat is dat een niet-jurist in enkele minuten een multidisciplinair nalevingsoverzicht krijgt dat normaal gesproken dagen consultancywerk kost. Dat is de kern van waarom dit meer is dan een vragenlijst: het is een compressie van vijf regelgevingskaders in één gebruiksvriendelijke flow.

2. Van uitkomst naar bruikbaar document, zonder tussenstap

Zoals in sectie 3 beschreven: de wizard levert de classificatie niet alleen als scherm, maar direct als afgewerkt PDF-rapport én als herbruikbaar databestand. Dat is een bewuste productkeuze, de wizard stopt niet bij "hier is uw antwoord", maar zorgt dat dat antwoord meteen gedeeld, gearchiveerd of doorgezet kan worden. Voor de gebruiker verdwijnt daarmee een stap die bij vergelijkbare tools vaak alsnog handmatig moet: het overnemen van een uitkomst in een eigen document.

3. Eén plek waar het versienummer "echt" is

In gewone taal: stel dat een aannemer op vijf verschillende plekken in een gebouw een klok ophangt, en elke klok apart met de hand gelijk moet worden gezet. Vroeg of laat lopen ze uit elkaar, en niemand weet meer welke klok klopt. Deze wizard doet het anders: er is precies **één** plek waar het versienummer is vastgelegd, en alle andere plekken in de wizard, de versie-aanduiding bovenaan, de disclaimer, zelfs het automatisch ingevulde e-mailadres voor foutmeldingen, lezen dat getal daar telkens opnieuw uit, in plaats van het zelf te "onthouden".

Waarom dat commercieel/organisatorisch relevant is: het voorkomt een situatie waarin een gemeente-jurist een rapport binnenkrijgt met "v6.4" erop, terwijl de wizard zelf inmiddels "v6.5" toont, een klein detail dat het vertrouwen in een compliance-instrument onderuit kan halen op het moment dat het er het meest toe doet (bij een audit of geschil).

4. Een wizard die zelf weet of hij verouderd is

Bij het laden checkt de wizard (op de achtergrond, zonder de gebruiker op te houden) of er een nieuwere versie beschikbaar is op anankaia.nl. Is die er, dan verschijnt een banner. Is er geen internetverbinding of lukt de check niet, dan gebeurt er niets zichtbaars: de wizard blijft gewoon volledig werken. Voor een juridisch instrument dat is gebaseerd op een wet die kan wijzigen (zoals recent met het AI Omnibus-akkoord), is dit een ingebouwde waarborg tegen het per ongeluk lang doorgebruiken van een verouderde versie, zonder dat daar een IT-afdeling of update-proces voor nodig is.

Samengevat

De echte innovatie zit niet in "het is een HTML-bestand met JavaScript". Die zit in de productdiscipline: vijf regelgevingskaders die door één simpele vragenflow worden beantwoord, een uitkomst die direct bruikbaar is buiten de browser, en interne waarborgen (versie-eenheid, zelfcontrole) die een gebruiker nooit ziet maar wel voelt in de betrouwbaarheid van het instrument.